

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.683/2024/24.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. január 30. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2025. február 6. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés előkészületének büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2024. június 7. napján kihirdetett 19.B.131/2023/114. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

Az élet elleni bűncselekmények minősítésénél a folytatólagos elkövetésre történő utalást mellőzi.

A vádlott által elkövetett közlekedési bűncselekmény minősítése helyesen: Btk. 232. § (1) bekezdés *1. fordulat*.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 723 951 (hétszázhuszonháromezer-kilencszázötvenegy) forint bűnügyi költségből 53 330 (ötvenháromezer-háromszázharminc) forint megfizetésére az állam javára.

A további felmerült 670 621 (hatszázhetvenezer-hatszázhuszonegy) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú határozat ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék a rendelkező részben rögzített ítéletével Terhelt1 vádlottat 5 rendbeli folytatólagosan elkövetett emberölés előkészületének büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], tartási kötelezettség elmulasztásának vétsége [Btk. 212. § (1) bekezdés], rongálás vétsége [Btk. 371. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] és közlekedés biztonsága elleni büntett [Btk. 232. § (1) bekezdés VII. fordulat] miatt halmazati büntetésül 4 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 5 év Magyarország területéről való kiutasításra ítélte. Kimondta, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható és a szabadságvesztés tartamába beszámította az általa őrizetben, illetőleg letartóztatásban töltött időt. Elrendelte a Debreceni Járásbíróság 65.Bpk.1362/2019/4. számú határozatával jogerősen kiszabott 6 hónap fogházbüntetés és a Debreceni Járásbíróság 5.B.31/2020/73. számú ítéletével jogerősen kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetés utólagos végrehajtását. Rendelkezett az elektronikus adatok, adathordozók, DVD-k lefoglalásának megszüntetéséről és azoknak az iratok mellékleteként történő kezelését rendelte el. Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből a vádlottat 850 310 forint megfizetésére kötelezte, a fennmaradó 3 585 738 forint vonatkozásában akként rendelkezett, hogy az állam terhén marad.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést, közülük a vádlott az ítélet valamennyi rendelkezésével szemben, a védő pedig a bűncselekmények jogi minősítésének megváltoztatása érdekében, az emberölés előkészületének büntette helyett zaklatás büntette megállapításáért, valamint a rongálás vétsége és a közlekedés biztonsága elleni büntett vonatkozásában felmentés, illetve a kiszabott büntetés enyhítése és a feltételes szabadságra bocsátást kizáró rendelkezés mellőzése érdekében.

[3] Az ügyészség a nyilatkozattételre fenntartott 3 munkanapon belül az elsőfokú ítéletet tudomásul vette.

[4] A vádlott a fellebbezését írásbeli beadványaiban részletesen indokolta, melyekben lényegében megismételte az elsőfokú eljárás során előterjesztett védekezését, és arra is kitért, hogy mivel a volt házastársa részére írt üzeneteit korábban a Debreceni Járásbíróság zaklatásnak minősítette, ezért ugyanezen cselekmény nem lehet emberölés előkészülete. A tartás elmulasztása bűncselekményt illetően hangot adott azon kifogásának, amely szerint a Debreceni Járásbíróság 65.Bpk.1362/2019/4. számú végzése a Római Egyezményben írt jogaival ellentétes, mivel nem volt információja a korábbi ügyről, a teljes folyamatról és nem volt lehetősége védekezni. Továbbra is hangsúlyozta, hogy a kétségbeesésében elküldött üzenetei nem tekinthetők emberölés előkészületének, az üzenetek a sértetti vezetéknev család károkozásai és cselekményei miatti reakciók voltak. Álláspontja szerint itt rasszizmusról van szó, nem pedig bűncselekményről. Részleteiben is megismételte az elsőfokú eljárás során előadott vallomásában foglaltakat, amely szerint nem követte el a terhére rótt 5 rendbeli emberölés előkészületének büntettét és ezt semmilyen jogszerű bizonyíték nem támasztja alá. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság emberség nélkül, extrém rasszista gyűlölete miatt találta őt bűnösnek ezekben a bűncselekményekben, amely álláspontját azzal támasztotta alá, hogy az eljáró bíró „fajgyűlölő ember”, a magyar rendszer iránti érzései miatt haragudott rá. Továbbra is állította, hogy a III. tényállási pontban foglalt cselekményt sem követte el, tanú2 tanú ezt valótlanul állította. Tartási kötelezettsége vonatkozásában megismételte azon álláspontját, amely szerint a gyermekének vett ajándékok értéke fedezi az őt terhelő fizetési kötelezettséget, emellett a covid járvány időszaka alatt nehéz gazdasági helyzetben volt. Összességében az elsőfokú ítélet megsemmisítését és új eljárás lefolytatását indítványozta. A kiszabott büntetés vonatkozásában kifejtette, hogy Magyarország területéről történő kiutasítása sem törvényes, az a kiskorú gyermekének kapcsolattartási jogával is szembe megy. Hivatkozott továbbá a Dublin III. rendeletre, a Genfi

Egyezményre, kifogásolta az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás tényét, illetve azt is, hogy Hollandiából átadásra került a magyar igazságszolgáltatásnak.

[5] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.71/2024/44. számú észrevételében a vádlott és védő fellebbezéseit alaptalannak találta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le a büntetőeljárást, ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve megalapozott tényállást állapított meg, amely azonban az ítélet 8. oldalán a 23. pontban idézett üzenet szövege – leírási hiba – miatt kiegészítésre szorul. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét is teljesítette, ugyanakkor e körben az ítélet [53], [58], [90], [105], [106], [111], [132] bekezdéseiben, valamint a 33. oldal első bekezdésében elírási hibákra hívta fel a figyelmet. A bűncselekmények jogi minősítését törvényesnek találta és hangsúlyozta, hogy a vádlott és védő fellebbezése a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethet, mivel e perorvoslatok a bíróság mérlegelési tevékenységét támadják. További álláspontja szerint a bűnösségi körülmények megfelelő értékelése mellett eltúlzottnak nem tekinthető halmazati büntetést szabott ki a törvényszék, annak enyhítésére sincs indok. Ezért a jelzett pontosításokat követően az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[6] A nyilvános ülésen a vádlott védője a bejelentett fellebbezését változatlanul fenntartotta. A védő az emberölés előkészületének büntette kapcsán megismételte azon korábbi álláspontját, amely szerint a sértett a vádlottal együtt töltött 8 év alatt kellően kiismerte őt, tisztaban volt a vádlott eltérő kulturális hovatartozásával és azzal, hogy alkalmanként indulatosan viselkedik. A vádlott részéről az emberölés előkészületére vonatkozóan konkrét gondolatközlés nem történt, az üzenetek csupán indulati reakciók voltak, amelyek a gyermekkel való – a vádlott által kifogásolt – kapcsolattartás miatt történtek, így emberölés előkészületének büntette helyett csupán zaklatás bűncselekménye valósulhatott meg. Hangsúlyozta azt is, hogy sem a sértett vallomása, sem a térfigyelő kamera felvétele nem támasztotta alá, hogy a vádlott a rongálást és a közlekedés biztonsága elleni bűncselekményt megvalósította, így ezek vonatkozásában felmentése indokolt, ugyanakkor a tartási kötelezettségét valóban elmulasztotta a vádlott, erre a fellebbezés nem is irányult. A büntetés enyhítését célzó fellebbezése kapcsán hivatkozott arra, hogy az időmúlás, az I. és a II. tényállási pont esetében a ténybeli beismerő vallomás, valamint a vádlott személyiségével kapcsolatos szakértői megállapítások enyhítő körülményt jelentenek. Méltányolható okként kell figyelembe venni továbbá a házasság megromlását, valamint azt, hogy a gyermek-apa közötti kapcsolat nem alakulhatott ki. A sértett felróható közrehatásának is szerepe volt abban, hogy elmérgesedett a helyzet. További enyhítő körülményt jelent a letartóztatásban töltött hosszú időtartam.

[7] A fellebbviteli főügyészség képviselője az írásbeli észrevételében írtakat változatlanul fenntartotta, azt annyival egészítette ki, miszerint emberileg érthető az a vádlotti magatartás, hogy ragaszkodik a gyermekéhez, azonban ez nem hatalmazza fel őt ilyen durva fenyegetésekre. A fenyegetések tartalma, azok közlésének körülményei és hatásai túlmutatnak a zaklatás bűncselekményének tényállásán, a fenyegetések komoly félelmet keltettek a sértettekben. A vádlott cselekménye nemcsak a gondolatközlésben és a fenyegetések továbbításában nyilvánult meg, hanem tettekben is, amikor a gyermek láthatása során a családsegítő szolgálatnál volt házastársát és annak családját is fenyegette. Emellett volt olyan eset is, amikor a vádlottat a sértett által felfogadott testőrnek a sértett közeléből el kellett löknie. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a vádlott I. tényálláspontbeli cselekményeit helyesen minősítette 5 rendbeli emberölés előkészülete büntettének, illetve a további bűncselekmények tekintetében is helytálló a törvényszék álláspontja. A kiszabott büntetés nem eltúlzott, arányban áll a bűncselekmények súlyával és a bűnösségi körülményekkel, ezért a büntetések enyhítése sem indokolt. A vádlott kiutasítása tekintetében

is helytálló az elsőfokú bíróság indokolása, annak feltételei fennálltak, mint ahogy a korábbi felfüggesztett szabadságvesztések végrehajtásának elrendelése is.

[8] A vádlott az utolsó szó jogán tett felszólalásában részleteiben is megismételte fellebbezésének írásban előterjesztett indokolásaiban írtakat, továbbra is ártatlanságát állítva tagadta a terhére rótt bűncselekmények elkövetését és hangsúlyozta, hogy az I. tényállásban írt cselekmény nem minősülhet emberölés előkészülete büntetnének. E megnyilvánulásai gyerekes reakciók voltak a részéről, de azokat a gyermekéhez fűződő érzelmei, a nem megfelelően kialakult gyermek-apa közötti kapcsolat indikálta.

[9] A vádlottnak és védőjének fellebbezése összességében alaptalannak mutatkozott.

[10] Az ítéltábla a bejelentett perorvoslatokra tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörűen bírálta felül. A revízió kiterjedt az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmények jogi minősítésére, a büntetés kiszabására, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is.

[11] A vádlottnak „az ügy újratárgyalására” és az ügynek az elsőfokú bíróság részére történő „visszaküldésére”, azaz az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére vonatkozó indítványa nem vezetett eredményre az alábbiak szerint.

[12] Megállapítható, hogy a vádlott lényegében az eljáró bírót elfogultságára hivatkozott, amely – alapossága esetén – Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja szerinti abszolút hatályon kívül helyezési okot eredményez, amennyiben megállapítható, hogy az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bírót vett részt. Fellebbezésének írásbeli indokolásában a vádlott azt is kiemelte, hogy „dr. Lányi Csaba egy fajgyűlölő ember! ...Hazudott az iratról és szándékosan megváltoztatta az iratot ...”. Álláspontja szerint dr. Lányi Csaba bírót haragudott a vádlottra a magyar rendszer iránti érzései miatt, az első fokon eljáró bírónak címezve kérdést fogalmazott meg, miszerint „Tényleg azt hiszi, hogy a zsidóknak szeretniük kell Adolf Hitlert? Ha Ön az én helyemben lenne, mit érezne?”. Kifejtette azt is, hogy ő maga egy olyan hatóság túsza, amely hatalommal visszaélve az emberi jogok ellen cselekszik, mivel az elsőfokú bírót azt mondta, hogy „Magyarországon nincs szükségünk semmilyen bizonyítékra”. Hangsúlyozta a vádlott, hogy az ügyben rasszizmusról van szó, nem pedig bűncselekményről. Rögzítette, hogy a bírót (dr. Lányi Csaba) „fájdalmasan, mindenféle emberség nélkül és extrém rasszista gyűlölet miatt” találta őt bűnösnek és még „a jogi dokumentumot is megváltoztatta, amely sokkal több, mint félreértés”.

[13] A fentiek szerint tehát a vádlott fellebbezése indokolásának tartalmából kitűnően az elsőfokú eljárásban ítélező bírót elfogultságára hivatkozott.

[14] A Be.14. § (1) bekezdés e) pontja szerint az eljárásból kizárt az a bírót, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható. A kizárási ok kizárólag az eljáró bírótval szemben jelenthető be [Be. 14. § (2) bekezdés].

[15] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül elbírálja. A bíróság függetlensége és pártatlansága kizárólag egymásra tekintettel nyerhet értelmezést. A bírói függetlenség alkotmányos szabályait az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése tartalmazza, amelynek értelmében a bírák függetlenek és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben pedig nem utasíthatók [...]. Ehhez képest a pártatlanság követelménye azt hivatott elősegíteni, hogy az ítélező bírót az

ügyben részt vevő felekkel szembeni elfogultságtól vagy előítéletektől mentesen bírálja el az ügyet és hozza meg döntését. A pártatlanság követelménye egyfelől a bíró magatartásával és hozzáállásával szembeni elvárásként jelentkezik, másfelől azonban mércét állít a jogszabályi környezettel szemben is. E mérce szerint az eljárási szabályoknak törekedniük szükséges minden olyan helyzet elkerülésére, amely a bíró pártatlanságát illetően jogos kétségeket ébreszt. Ebből fakad, hogy a konkrét ügyben a bírónak nemcsak tárgyilagosan szükséges ítélnie, de a pártatlan ítékezés látszatának megőrzése is feladata {25/2013. (X.4.) AB határozat [26] bekezdés}.

[16] Az ügyek tárgyilagos megítélése abban az esetben garantált, ha a bírák képesek kizárólag az ügy tényeit, a tények alapjául szolgáló bizonyítékokat, valamint a tények megítéléséhez szükséges jogszabályokat elszigetelten vizsgálni és értékelni. Minden olyan körülmény, amely ezeken kívül esik és egyúttal a felekhez, vagy magához az ügghöz kapcsolódik, azért sodorja veszélybe az adott ügy tárgyilagos elbírálását, mert képes befolyásolni a bíró mérlegelési tevékenységét. Éppen ezért a pártatlan eljárás garanciájának sérelme egyfelől a konkrét ügy elintézését, annak kimenetelét egyik vagy másik fél hátrányára befolyásolja. Másfelől ugyanakkor az ügyek elfogult, részrehajló megítélése a bírói hatalom tekintélyét, valamint a bíróság ítéleteibe vetett közbizalmat, így végső soron a jogállamiság értékrendjét erodálhatja. A pártatlanság garanciája éppen ezért átfogja az érvényesítésére, a pártatlanság megkérdőjelezhetőségére szolgáló jogorvoslási lehetőségeket is {25/2013. (X.4.) AB határozat [43] bekezdés}.

[17] Előrebocsátandó, hogy a büntetőeljárási törvényben felsorolt ügynevezett abszolút kizárási okok a törvény erejénél fogva akadályozzák meg a bíró eljárását, míg a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott relatív ok (elfogultság) csak az erre irányuló bírói bejelentés, illetve az erről rendelkező kizárást kimondó határozat alapján zárja ki az érintett bírót az ügy elintézéséből (Kúria Bfv. III. 675/2014., BH2014. 300.).

[18] A Be. 15. § (2) bekezdésében felsorolt valamely személy – így a terhelt is – az elfogultsággal összefüggő kizárási okot a tárgyalás megkezdése (az ítélet kihirdetése) után csak akkor érvényesítheti, ha valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről a tárgyalás megkezdése (az ítélet kihirdetése) után szerzett tudomást és ha azt három napon belül bejelenti [Be. 15. § (4) bekezdés].

[19] A következőkes bírói gyakorlat szerint elfogultság csak konkrét és alapos ok fennállása esetén állapítható meg. A kizárási iránti bejelentés alaposságát a konkrét ügghöz kötötten, valóságos tények alapján esetileg kell tisztázni (Legfelsőbb Bíróság Bkf.III.843/2011., BH2012. 147.), azaz azt a törvényi feltételt, miszerint az ügy elfogulatlan megítélése valamely bírótól nem várható, csak az adott konkrét ügy valóságos tényei alapján lehet megállapítani, s csak olyan feltárt adatok alapján, amelyek a bíró pártatlansága iránt észszerű (megalapozott), kételyt ébresztetni alkalmasak (Kúria Bkk.III.50/2014., EBH2014. B.4.II.).

[20] A terhelt fellebbezésének indokolásából kitűnően az elsőfokú bíróság bírájának „fajgyűlöletét”, „rasszista gyűlöletét”, a magyar igazságszolgáltatási rendszerrel kapcsolatos vádlotti vélemény miatt „haragját” tartotta a bírói elfogultságot megalapozó körülménynek. Ez azonban – mivel konkrét vizsgálható magatartás megjelölésével nem párosult – az elfogultsági kifogást eleve alaptalanná tette. A terhelt valójában azonban az ítélezési tevékenységgel összefüggésben a bizonyítás eredményének értékelését, bűnösségének megállapítását sérelmezte, amely kizárási okot nem valósíthat meg.

[21] Következetes ugyanis az ítélezési gyakorlat, hogy nem alapozza meg a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja szerinti kizárási okot, nem valószínűsíti az elfogultságot az a körülmény, hogy a bíró, illetve a bíróság a kifogást bejelentővel szemben hátrányos, marasztaló, illetve nem tetsző döntést hozott [Legfelsőbb Bíróság B.III.1315/1988.,

(BH1989.391.), Legfelsőbb Bíróság Bf.V.674/1996. (BH1997.13.), Legfelsőbb Bíróság Bk.V.2480/1998. (BH1999.295.), Legfelsőbb Bíróság Bkk.I.388/2005. (BH2005. 315.)).

[22] Az elfogultság alapja mindig valamilyen külső, az ügy tényein kívül eső, a bíró személyére ható körülmény, amely gátolja vagy befolyásolja a bírót abban, hogy az adott ügyben kizárólag a tényekre és a vonatkozó jogszabályokra alapítottnan hozzon döntést (Kúria Bfv.803/2022/8.).

[23] A vádlott által megfogalmazottak nem felelnek meg az Alkotmánybíróság által előírt feltételeknek, a bírói részrehajlásra okot adó tisztességtelennek állított magatartás, rasszizmus, fajgyűlölet nem volt igazolható. Sem az elsőfokú eljárás, sem a bírónak az eljárásban megtett intézkedései alapján nem volt megállapítható olyan körülmény, amely a tárgyilagos eljárása iránti kételyt ébreszthetne. A vádlott álláspontjától eltérően az elsőfokú ítéletet meghozó bíró az eljárása során nem sértette meg a pártatlan, tárgyilagos eljárás követelményeit, a bíró magatartása a bizonyítási eljárás során objektív volt, biztosította annak tárgyilagos, részrehajlás nélküli lefolytatását, ezért a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontjára és a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontjára alapított hatályon kívül helyezési ok nem valósult meg.

[24] A fentiekre figyelemmel az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadályai nem voltak. A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, nem vétett sem olyan abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pont], sem olyan relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés a)-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna és az ítélet hatályon kívül helyezését, így az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezné. Az elsőfokú bíróság tehát az eljárása során abszolút eljárási szabálysértést nem követett el és olyan – az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására lényegesen kiható, a vádemelés után a bizonyítás törvényességét az eljárásban részt vevő személyek törvényes jogainak gyakorlását sértő vagy korlátozó – eljárási szabályszegést, amely másodfokon akadályosította az érdemi felülbírálatot vagy amely az elsőfokú ítéletet eljárási szempontból felülbírálatra alkalmatlanná tenné, az ítéltábla nem észlelt.

[25] Az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartva megfelelő körben és törvényesen folytatta le a bizonyítási eljárást. A bizonyítási eljárás során az ügy eldöntéséhez szükséges valamennyi bizonyítékot beszerezte, tartalmukat okszerűen értékelte. A törvényszék rendelkezésére álltak az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges személyi, okirati, szakértői, valamint egyéb bizonyítékok, amelyek alapján a tényállás aggálytalanul megállapítható volt.

[26] Az elsőfokú bíróság a védelmi fellebbezésekben megjelenített állásponttal ellentétben alapvetően megalapozott tényállást rögzített. A tényállás csupán kisebb mértékű hiányosságban szenvedett, illetve kisebb ügyiratellenes megállapítást tartalmazott [Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pont], mely részbeni megalapozatlanság az ügyiratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt, sőt azt a másodfokú eljárásban ki is kellett küszöbölni (Kúria Bhar.I.166/2019., BH2019. 220.). Kúria Bhar.III.1.436/2018., EBH2009. B.9.)

[27] Az ítéltábla ezért a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében az elsőfokú bíróság által vizsgált bizonyítékokat rögzítő ügyiratok tartalma alapján a tényállást a következők szerint egészítette ki és pontosította.

[28] Az elsőfokú ítélet [5] bekezdésének negyedik sorában a sértett édesapjának neve helyesen: *tanú2*.

[29] Az elsőfokú ítélet [9] bekezdésének első két során illetően: „A vádlott ezen személyes vagy elektronikus kapcsolatfelvétele során számtalan alkalommal *erőszakosan*

lépett fel volt feleségével szemben annak családtagjait is fenyegetve, mivel nem tudta feldolgozni, hogy ...”.

[30] Az ítélet [12] bekezdésének első mondatát azzal egészíti ki, hogy a vádlott *angol nyelven* hozta a sértett tudomására az arra irányuló szándékát, hogy az ő és közvetlen családtagjai megölését tervezi.

[31] Az ítélet [12] bekezdésében a 7. oldal 23. pontjának harmadik sorában a 2021. augusztus 27. napján megküldött üzenet első része helyesen: *„Ha kijössz a házadból én ott leszek!! Bárhova mész, én ott leszek, ideje hogy találkozzunk!!...”.*

[32] A II. tényállási pontot érintő ügyiratellenes – a nyomozás során beszerzett, a vádlott foglalkoztatására és jövedelmére vonatkozóan beszerzett iratokban foglaltakkal részben ellentétes tartalmú – megállapítások miatt az elsőfokú ítélet [14] bekezdésében az ítélet 10. oldal 5. sorában kezdődő mondatot és az azt követő felsorolást az alábbiak szerint helyesbíti: *„A vádlott fizetési kötelezettségének 2019. december hónaptól kezdődően továbbra sem tett eleget annak ellenére, hogy őt ezen időszaktól kezdődően részben egyszerűsített foglalkoztatás, részben munkaviszony keretében az alábbi gazdasági társaságok foglalkoztatták:*

- A munkáltató.-nél 2019. decemberében alkalmi munkavállalóként, majd 2020. január 1-től munkaviszony keretében dolgozott 2020. március közepéig, így 2020. márciusában csupán bruttó 32 933 forint összegű jövedelemre tett szert.

- A munkáltató1.-nél egyszerűsített foglalkoztatás keretében 2020. június 28. napján nettó 8 800 forint összegű jövedelemre tett szert.

- 2020. augusztusában az munkáltató2 Kft.-nél és munkáltató3 Kft.-nél egyszerűsített foglalkoztatás keretében nettó 90 000 forint összegű jövedelemre tett szert.

- A munkáltató4 Kft.-nél egyszerűsített foglalkoztatás keretében csupán 2020. szeptember 15. napján dolgozott, amikor nettó 2200 forint összegű jövedelemre tett szert.

- A munkáltató5 Kft.-nél egyszerűsített foglalkoztatás keretében 2020. októberében 6 nap munkavégzés után 41 280 forint, 2020. novemberében 10 nap munkavégzés után 68 800 forint összegű nettó jövedelemre tett szert.

- A munkáltató6 Kft.-nél 2021. januárjától májusig bezárólag dolgozott munkaviszony keretében.

- A munkáltató7 Kft.-nél 2020. júliusától október 31. napjáig állt munkaviszonyban, a munkáltató8 Kft.-nél 2021. november és december hónapjaiban került munkaviszony keretében foglalkoztatásra.

- A munkáltató9 Kft.-nél 2021. december 21-től 2022. január 25. napjáig munkaviszony keretében került foglalkoztatásra.

- A munkáltató10 Kft.-nél 2020. február, március, április hónapjaiban egyszerűsített foglalkoztatás keretében dolgozott.

- Az munkáltató11 Kft.-nél 2022. április 1-től április 30-ig terjedő időszakban munkaviszony keretében, a munkáltató12 Kft.-nél 2022. május 1-től június 10. napjáig szintén munkaviszony keretében dolgozott.

[33] Az elsőfokú ítélet [15] bekezdésében írtak helyett azt rögzíti, hogy *„A fentiekén kívüli időszakban – 2021. júniusában és júliusában – alkalmi munkából biztosította megélhetését, tekintettel arra, hogy a vendéglátásban vállalt munkát.”*

[34] Az elsőfokú ítélet [18] bekezdését az alábbiak szerint helyesbíti: *Terhelt1 vádlott 2019. december hónaptól kezdődően 2022. november 26. napjával bezárólag önhibájából mindösszesen 29 havi tartásdíj, azaz 1 015 000 forint megfizetését mulasztotta el*

tanúl sértett részére. 2020. március, április, május, július, szeptember, október és december hónapokban a Covid-19 járványra is tekintettel alkalmi munkát nem tudott vállalni vagy a vállalt alkalmi munkából olyan csekély összegű jövedelemre tett szert, amely a saját létfenntartását sem biztosította.

[35] A történeti tényálláson kívül a másodfokú bíróság a tényállás személyi részében a vádlott személyi körülményeire vonatkozó megállapítások körében az ítélet [3] bekezdésének második sorát akként helyesbíti, miszerint: Kapcsolatukból született egy kiskorú gyermek eltartásáról *nem* gondoskodik, más eltartásra szoruló hozzátartozója nincs.

[36] A fentiek szerint helyesbített tényállás ezen kiegészítésekkel és helyesbítésekkel megalapozott és a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban irányadóvá vált.

[37] Az elsőfokú bíróság az ügy helyes megítélése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika szabályainak megfelelően egyenként és kölcsönhatásukban is gondosan értékelte. Számba vette a vádlott védekezését, a sértettek tanúvallomásait, a további tanúk vallomásait, a szakértői bizonyítás anyagát és az okirati bizonyítékokat. Határozatában részletesen beszámolt azon gondolati folyamatról, amely a döntéséhez vezette. Az indokolási kötelezettségét teljesítette, a vádlottat terhelő bizonyítékok szervesen kapcsolódnak egymáshoz és a bizonyítandó tényekhez.

[38] Ugyanakkor a fellebbeviteli főügyészség átiratában írtakkal egyetértve az elsőfokú ítélet indokolása – vélhetőleg leírási hiba folytán – a Be. 453. § (6) bekezdése szerinti korrigeálásra szorult az alábbiak szerint:

[39] Az elsőfokú ítélet [53] bekezdésének harmadik sorában kezdődő mondat: „tanúl *a* tanúnak is beszámolt arról, hogy miután ...”. Az [58] bekezdés utolsó előtti mondata az alábbiak szerint hangzik helyesen: „A tanú 1tanúval rendszeresen találkozik és folyamatosan *tudott* a vádlott által részére küldött e-mail üzenetekről. A [90] bekezdés hetedik sorát illetően szükségessé vált kiigazítás szerint: „... jogosan érezheti úgy, mint a másik *fél*, úgy érzi, hogy félelemben van tartva ...”. A [105] bekezdés hetedik sorában rögzített hangüzenet kezdete helyesen: „én és a *családom* tudjuk a ...”. Ugyanezen [105] bekezdésnek az ítélet 33. oldalán lévő ötödik sorának kezdete helyesen: „... szeretetben *nő* fel. ...”. A [106] bekezdés második mondatának első mondatrésze az alábbiak szerint hangzik helyesen: „A vádlott állítása szerint *ugyan ez* 2020-ban készülhetett ...”. A [111] bekezdésnek az ítélet 34. oldalán található hatodik sora helyesen így kezdődik: „A gépjármű haladási *irányáról*, ...”.

[40] Fontos a revízió részében leszögezni, hogy megalapozatlansági ok hiányában vagy a részbeni megalapozatlanság orvoslását követően a tényálláshoz kötöttség elvéből adódóan a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. Ennek elvi indokát a Be. 164. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett a mikénti mérlegelése {Kúria Bhar.III.1201/2018/10. [37]-[38] bekezdések}.

[41] A III. tényállási pontban írt bűncselekmény elkövetését a vádlott teljes egészében tagadta és fellebbezésében azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság kamerafelvételek és lényegében szemtanúk hiányában csupán tanú2 tanú vallomására alapította a tényállást. A közlekedés biztonsága elleni büntett és a rongálás vétsége alóli felmentést célzó védelmi fellebbezések valójában a bizonyítékok mérlegelését bírálták, a bizonyítékok törvényes elsőbírósági értékelésén keresztül támadták a megalapozott

tényállást. A tényálláshoz kötöttség azonban a másodfokú eljárás egyik legfontosabb ténykérdést rendező szabálya, a fentebb idézett elvek szerint megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban nincs törvényi lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére, ezért az ezt támadó, a vádlott felmentésére irányuló fellebbezés eredményre nem vezethetett.

[42] Az I. tényállási pont kapcsán a vádlott ténybeli beismerő vallomást terjesztett elő, elismerte, hogy a sértett részére a tényállásban rögzített tartalmú üzeneteket elküldte, illetve a videóbeszélgetések során az ott rögzített tartalmú mondatok elhangoztak a részéről, védekezése szerint azonban ezeket nem komolyan gondolta, elkeseredésében, gyermekével való kifogásolt kapcsolattartása miatti dühében fogalmazta meg ezeket, de nem állt szándékában a sértett és családtagjai életének kioltása.

[43] A törvényszék kifogástalan alapossággal hívta fel a Büntető Törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseit és a Kúria 3/2019. számú Büntető Jogegységi határozatában írtakat. Ezen 3/2019. BJE határozat indokolásában a Kúria rámutatott, amennyiben az elkövető szándéka a kívülvilágban tett vagy közlés formájában megjelenik, az önálló vállalkozásként értékelendő.

[44] Jelen esetben a büntetőjogi felelősség elbírálásának szempontjából vizsgálatot érdemel, illetve alapvető a szándék, az elkövetés komolyságának mérlegelése. E körben az ítéltábla a következőkre mutat rá.

[45] Az előkészületi cselekmény esetén a büntetni rendeltség alapja az, ha az elkövető szándéka a különös részben körülírt bűncselekmény elkövetésére irányul. A cselekmény célzatos cselekmény, mint ahogy erre a törvényszék is helyesen utalt: a tettes elhatározza a bűncselekmény elkövetését. Ez másokra hatást gyakorolva jelenik meg, anélkül azonban, hogy az alaphűncselekmény törvényi tényállásába lépne, így például közli másokkal. Amennyiben a vádlott gondolatközlése valamely bűncselekmény véghezvitelét célozza, ám a bűnös cél megvalósítására csupán készül, előkészület miatt büntetőjogi felelősséggel tartozik.

[46] A törvényszék ítélete indokolásának [129] bekezdésében a 3/2019. számú BJE határozatban írtaknak megfelelően rögzítette, hogy az elkövetőnek az elkövetésre irányuló komolyságát nem az elkövető szempontjából, hanem a kívülvilágban megjelenő magatartást érzékelő személyek oldaláról, e személyekre gyakorolt hatása alapján kell megítélni. Ennek során nemcsak a kinyilvánított gondolatmenet tartalma, esetleges feltételes jövőbeni elkövetésre utalás bír jelentőséggel, hanem mindent egységesen kell vizsgálni.

[47] Megállapítható, hogy a vádlott cselekménye a volt házastársa számára írt üzenetekben fizikálisan – olvasható formában is – megjelent a kívülvilág felé. A bizonyítékok mérlegelése során helytállóan került sor azon következtetés levonására, hogy a vádlott szándéka volt házastársában és családjában komoly félelem keltése volt. Kétségtelen, hogy a nyilvánvalóan komolytalan, viccelődő, a halál bekövetkezését „jósló” valótlan tényállítások emberölés előkészületének bűncselekményét önmagában nem valósíthatnak meg, azonban ezt nem a fenyegető szubjektuma alapján – hogy mennyiben szánta komolytalanának a kijelentését – hanem az azt észlelő személy szempontjából kell vizsgálni. Jelen esetben a fenyegetés komolyságának megítélésénél nem lehet elvonatkoztatni attól, hogy a vádlott volt házastársát és annak családtagjait hibáztatta abban, hogy a gyermekével nem megfelelő a kapcsolattartása, őt egyértelműen a bosszú vezérelte.

[48] A vádlott által megfogalmazott, volt házastársa és családtagjai életének kioltására vonatkozó fenyegetések és víziók egyértelműen komolyak, azok nem viccelődőek, a vádlott személyiségjegyeit, temperamentumát is szem előtt tartva nem tekinthetők abszurdnak.

[49] A terhelt azon kijelentései, hogy „halál "sértetti vezetéknev"”, „ltanúnak úgy kell végeznie, mint az összes többi nácinak, a családdal szembe fogsz nézni az igazsággal ugyanúgy, mint Hitler”, „Álmomban láttam az apját, aki fia, a felesége és a lánya feldarabolt holttestét viszi”, „Én nem félek semmitől "sértetti keresztnév", ha nem öltelek meg téged és családot, annak csak egyetlen oka van”, továbbá gyermekének címezve „Abban az esetben, ha valami történne, nem is tudom, talán Anyád vagy családja meghalt”, „"sértetti keresztnév" az anyád, az apád, az öcséd és a húgod nem fogják látni a baba 3. évét”, „A mi időnk Hitlere név, az ő utolsó napjait vagy hónapjait tölti boldogságának borzalmas csapatával. A bosszúm úgy fog érkezni, mint a cunami, egyszer és tisztán”, „Halál a fasiszta sértetti vezetéknev családra, halál a terrorista anti ember anyára, halál a náci hívőre”, „Aki árt nekem, én ártok azoknak, aki elveszi a fiamat, azoknak elveszem a fiát és még sokkal többet ...”, „tanúl fájdalmas véget fogok vetni neked és a családnak”, „Hamarosan a legjobb véres vörösbort fogom inni, amit a sértetti vezetéknev család szolgáltat majd”, „Olyat teszek névvel, sértettek keresztnévei és "sértetti keresztnév"val, hogy sikítani fognak és vér jön ki az üvöltésükből, illetve könyörögnek a halálért ... a tettek mezejére kell lépi, megadni a sértettek vezetéknevenak, amit megérdemelnek”, „halál a terrorista, fasiszta sértetti vezetéknev családra”, „Megerőszakollak, darabokra váglak és holttestedet sem találja meg senki” stb. egyáltalán nem volt olyan abszurd, hogy annak komolytalanságát ltanúnak nyomban fel kellett volna ismernie, hiszen ezen kijelentéseit, közléseit a vádlott több alkalommal megerősítette, tanúl sértettben és családtagjaiban olyan félelmet generált, hogy gyermekkel való kapcsolattartás idejére a vádlott volt házastársa testőrt is fogadott, illetve a rendőrséghez fordult.

[50] Következésképp ezen körülmények egyértelművé teszik, hogy a terhelt kijelentései, ölési szándékának kinyilvánítása, megerősítése komoly elhatározást mutat, amely megvalósításának reális lehetősége nem volt kizárható, így annak büntetőjogi értékelése emberölés előkészületeként történő minősítése nem maradhatott el.

[51] A fenyegetéssel kapcsolatosan szükséges azt is megjegyezni, hogy fenyegetésnek minősül minden olyan látszat keltése, amely nem kifejezett tény közlése, hanem csupán víziók formájában utal azokra a váratlan, nem kívánt eseményekre, körülményekre, amelyek a közlés címzettjében azt a képzetet keltik, hogy életének kioltása tényével kell számolnia.

[52] Ennek megfelelően a törvényszék a büntető anyagi jogi jogszabályok sérelme nélkül törvényesen állapította meg a terhelt bűnösségét az 5/1999. BJE határozat III.5. pontban írtaknak megfelelően 5 rendbeli emberölés előkészülete büntettének. E körben az elsőfokú ítélet [132] bekezdése – a fellebbviteli főügyészség észrevételében írtakkal egyetértve - annyiban szorult kijavításra, hogy a felhívott büntető jogegységi határozat száma helyesen: 5/1999.

[53] Mindamellet tévedett a törvényszék, amikor az 5 rendbeli emberölés előkészületének büntettét folytatólagosan elkövettként minősítette. Az 5/1999. BJE határozat III.4. pont b) pontja szerint ugyanis a folytatólagosság megállapítása akkor sem indokolt, ha az előkészületi részselekmények között a Btk. 6. § (2) bekezdésében leírtakhoz hasonló kapcsolat ismerhető fel, ezért a másodfokú bíróság az élet elleni bűncselekmények minősítésénél a folytatólagos elkövetésre történő utalást mellőzte.

[54] A II. tényállási pont kapcsán a nyomozási iratok között rendelkezésre álló, a vádlottnak a vádbeli időszakra vonatkozó foglalkoztatásával kapcsolatos adóhatósági iratok tartalma alapján helyesbített tényállás szerint a vádlott 2020. március közepétől 2020. novemberéig bezárólag nem munkaviszonyban, hanem egyszerűsített foglalkoztatási jogviszony keretében alkalmi munkából szerzett jövedelemmel rendelkezett, miként a munkáltató 10 Kft.-nél 2020. februárjától áprilisig bezárólag sem munkaviszony, hanem

egyszerűsített foglalkoztatás keretében dolgozott. Részben helytállónak mutatkozott a vádlott fellebbezésének indokaiban foglalt azon érvelés, amely szerint a Covid-19 járvány miatt nehéz gazdasági helyzetben volt. A Covid-19 járvány miatti bezárások, korlátozások – köztudomás szerint - 2020. március közepétől kerültek foganatosításra, amit jól tükröz az is, hogy a vádlott 2020. március közepétől nem dolgozott, s ebben a hónapban csupán bruttó 32 933 forint összegű jövedelemre tett szert.

[55] Az irányadó tényállás szerint 2020. március, április, május és július hónapokban jövedelemmel nem rendelkezett, 2020. június hónapban 248 150 cseh korona bevétele származott, illetőleg június 28-án történt alkalmi munkavégzéséből nettó 8 800 forint összegű jövedelemre tett szert. 2020. augusztusában egyszerűsített foglalkoztatás keretében dolgozott, majd 2020. szeptemberében csupán egy napot, nettó 2 200 forint összegű jövedelemmel, illetőleg 2020. októberében is csupán 6 napot, amikor 41 280 forint összegű jövedelemre tett szert. Ugyanakkor 2020. novemberében, majd 2020. január 1-jétől 2022. november végéig, a letartóztatásáig havonta megfelelő összegű, a létfenntartására, illetőleg a tartásdíj megfizetésére is elegendő mértékű jövedelemmel bírt. Ez utóbbi megállapítást egyértelműen alátámasztja a nyomozati iratok között rendelkezésre álló, a Debreceni Járásbíróság előtt 50.P.21.922/2021. számon a kapcsolattartás megváltoztatása iránt folyamatban lévő polgári ügy iratai közül a 20. sorszám alatti irat, amelynek tartalma szerint a terhelt 2022. januárjában havonta 300 000 forint összegű jövedelemre tett szert és az itt rögzített nyilatkozata szerint tudott dolgozni a járvány idején is.

[56] Az elsőfokú bíróság a II. tényállási pont kapcsán is okszerű következtetést vont a vádlott bűnösségére, ugyanakkor a helyesbített tényállás szerint meg nem fizetett tartásdíj-hátralékának összege az elsőfokú bíróság által figyelembe vett összegtől kevesebb, azaz 1 015 000 forint.

[57] Szem előtt kell ugyanis tartani, hogy tartás elmulasztásának vétségéért az elkövető csak akkor vonható felelősségre, ha a tartási kötelezettségét önhibájából nem teljesíti. Az önhiba negatív értékvételeket jelent, amely az elkövetőnek akár jogilag, akár erkölcsileg felróható. Nem állapítható meg az önhiba, ha a kötelezett teljesítésre képtelen. Ilyennek kell tekinteni azt is, aki esetenként lehetőségeihez képest végez alkalmi munkát, azonban az saját létfenntartásának biztosítására sem elegendő (Kúria Bfv.III.1.307/2013., BH2014. 295.).

[58] A tartás elmulasztása esetén korántsem lényegtelen az elmulasztott teljesítés hátraléka, az elmulasztott tartásdíj összezszerűsége, ezért a büntetés kiszabásakor nem közömbös az a körülmény, hogy a terheltnek a jövedelmi viszonyaihoz képest mennyi volt a teljesítése és mennyi volt az elmaradása. A Covid-19 járvány miatt 2020. március közepétől jelentős korlátozások voltak érvényben Magyarországon, a vendéglátóhelyek is időszakra bezárásra kerültek, mely körülményekre tekintettel nincs alap annak megállapítására, hogy a vádlott a tartási kötelezettségének a teljesítését 2020. március, április, május, július, szeptember, október és december hónapokban önhibájából nem teljesítette. Ennek következtében a helyesbített tényállás szerint a tartásdíj hátraléka 7 hónapot figyelembe véve 245 000 forinttal kevesebb, azaz 1 015 000 forint összesen.

[59] Ugyanakkor a vádlott fellebbezése kapcsán arra is rá kell mutatni, hogy a tartásdíj fizetése nem tehető függővé a szülő és gyermek közti kapcsolattartás zavartalanságától, ez nem tartozik a terhelt terhére rótt bűncselekmény törvényi tényállásához, (ehhez képest a bűnösség szempontjából közömbös), és nem képez a törvény szerinti (Btk. 15-32. §). büntethetőségi akadályt (Kúria Bfv.157/2021/7.).

[60] A III. tényállási pont esetében is okszerű a vádlott bűnösségére vont következtetés, azonban az elsőfokú bíróság által eszközölt jogi indokolás helyesbítésre szorult az ítélet [135] bekezdésében írtakat illetően, hiszen az irányadó tényállás szerint a

terhelt tanúval mint a gépjármű vezetőjével szemben erőszakot nem alkalmazott, hanem a mozgó állapotban lévő személygépkocsi hátsó részét dobta meg egy téglával, azaz megrongálta a járművet, ezért a vádlott által elkövetett közlekedési bűncselekmény minősítése helyesen: Btk. 232. § (1) bekezdés *1. fordulat*, figyelemmel a Kúria 61. BK vélemény 3.a) pontjában írtakra is.

[61] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket túlnyomóan helytállóan tárta fel. Az élet elleni bűncselekmény kapcsán a helyes minősítés következtében a folytatólagos elkövetés a súlyosító körülmények köréből mellőzésre szorult.

[62] Az elsőfokú bíróság súlyosító körülményként vette figyelembe a hasonló jellegű bűncselekmények mind országos, mind helyi szintű rendkívüli elszaporodottságát anélkül, hogy megjelölte volna, hogy ezt a vádlott bűnösségével érintett valamennyi, vagy csupán némelyik bűncselekmény vonatkozásában kell-e ekként érteni. A Kúria 56. BK vélemény III.11. pontja szerint a bűncselekmény elszaporodottsága akkor súlyosító körülmény, ha a köztudomás szerint az ügyben elbírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma (az elkövetéskor) a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat, ha a száma az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál. Sem a Kúria 56. BK véleménye, sem a precedensekben megnyilvánuló kúriai gyakorlat nem kívánja meg az ügyészégi vagy bírósági statisztikai adatok konkrét megjelölését az adott ügyekben, azonban az elkövetés idejére [a Btk. 27. § a)-c) pontjai nyomán az emberölés előkészületének büntette és a tartás elmulasztásának vétsége esetén 2022. évre; a közlekedési és vagyon elleni bűncselekmények esetén 2021. évre] vonatkozóan közzétett, emiatt köztudomású statisztikai adatok szerint a közlekedési és vagyon elleni bűncselekmények száma 2021.évben a korábbi évhez képest csökkent. Az élet elleni bűncselekmények száma 2022. évben a befejezett emberölési bűncselekmények tekintetében a korábbi évekhez képest ugyan emelkedett, azonban ilyen megállapítás az emberölés előkészülete tekintetében nem tehető, mint ahogy a tartási kötelezettség elmulasztása vétsége tekintetében sem. Ez utóbbi bűncselekmények száma ugyanis 2022. évben az azt megelőző két évhez képest csökkenő tendenciát mutatott (Legfőbb Ügyészség: Tájékoztató a bűnözés 2022. évi adatairól 3., 5., 6. és 7. számú táblák). Mindezek okán a hasonló bűncselekmények elszaporodottságára történő utalás a súlyosító körülmények közül mellőzésre szorult.

[63] Külön ki kell emelni, hogy a bűnösségi körülményeket egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál (Kúria 56. BK vélemény I. rész hetedik bekezdés).

[64] A feltárt és helyesbített bűnösségi körülményekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrány alkalmas a büntetési célok elérésére – különösen szem előtt tartva az általános megelőzés kívánalma mellett az egyéni megelőzési célokat –, megfelel a büntetéskiszabási elveknek, tettarányos és kifejezi az egyéniesítés követelményét is.

[65] A vádlott által megvalósított emberölés előkészületének büntettét a törvény 1 évtől 5 évig, a tartási kötelezettség elmulasztásának vétségét 2 évig, a rongálás vétségét 1 évig, a közlekedés biztonsága elleni büntettet pedig 3 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni, így a vádlottal szemben halmazati büntetésként kiszabható szabadságvesztés mértéke 1 évtől 7,5 évig terjedhet, melynek középmértéke 4 év 3 hónap. A vádlott büntetett előéletére, a vele szemben korábban kiszabott végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztések próbaideje alatti elkövetésre tekintettel a személyében rejlő társadalomra veszélyesség mértéke nem csekély. A vádlottal szemben korábban kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetések nem érték el a büntetés célját, a terhelt a próbaidők alatt újabb bűncselekményeket követett el.

[66] A büntetési tétel középértékét el nem érő 4 év tartamú szabadságvesztés tehát túl szigorú joghátránynak nem tekinthető, annak lényeges enyhítésére – különös tekintettel az elhúzódó elkövetési időre – indok nem merült fel annak ellenére sem, hogy a törvényszék által figyelembe vett súlyosító körülmények száma csökkent, illetve a tartási kötelezettség elmulasztása vétségét illetően a büntetőjogi felelősség fennállásával összefüggő elkövetési idő is szűkült.

[67] Nem sértett törvényt az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a terhelttel szemben kiutasítás büntetést szabott ki.

[68] Helytállóan idézte ítélete [158]-[160] bekezdésében a Büntető Törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseit, ami annyiban szorul kiegészítésre, hogy a Btk. 59. § (3) bekezdésének az indokolás [158] bekezdése utolsó mondatában rögzített megszövegezése az elkövetés idején volt hatályos. A Btk. 59. § (3) bekezdését ugyanis a 2023. évi XC. törvény 369. § a) pontja 2024. január 2-től a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény hatályon kívül helyezése a letelepedés (bevándorlás) kifejezést felváltó huzamos tartózkodási jogosultság kifejezés bevezetése miatt módosította (2023. évi XC. törvény végső előterjesztői indokolása a 369. §-hoz). Az elbíráláskor hatályos Btk. 59. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával, valamint Magyarország területén huzamos tartózkodási jogosultsággal rendelkező személlyel szemben kiutasításnak csak olyan bűncselekmény elkövetése miatt lehet helye, amely 5 évi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő.

[69] A Btk. 2. §-a nyomán nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a főszabály szerint irányadó, a cselekmény elkövetésekor hatályos anyagi jogi rendelkezések mentén döntött, hiszen a cselekmény elbírálásakor irányadó Btk. 59. § (3) bekezdése nem eredményezett kedvezőbb elbírálást a terheltre nézve. A módosítás lényegében csupán technikai jellegű volt.

[70] A kiutasítás alkalmazását kizáró körülmények a terhelt ügyében nem voltak megállapíthatóak, így a kiutasítás büntetés mellőzésére vonatkozó védelmi perorvoslat sem vezetett eredményre. A vádlott a fellebbezésében e büntetés kapcsán azt is sérelmezte, hogy sérül a gyermekével való kapcsolattartási joga, azaz a családi élet tiszteletben tartásához fűződő joga.

[71] A Btk. 59. § (2)-(4) bekezdéseiben szabályozza a kiutasítást kizáró okokat, melyek a terhelt tartózkodásának jogcíméhez, időtartamához, az elkövetett bűncselekmény büntetési tételéhez, illetve a családi kapcsolataihoz kötődnek.

[72] A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek körét a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény, a cselekmények elkövetésekor letelepedettként vagy bevándoroltként tartózkodási joggal rendelkezők körét pedig a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény tartalmazta.

[73] A terhelt nem hontalan, hanem iráni állampolgár, Magyarországon sem a szabad mozgás és tartózkodás jogával, sem menedéjjoggal nem rendelkezik, letelepedettként, illetve bevándoroltként tartózkodási engedéllyel vagy a jelenleg hatályos, a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény szerinti huzamos tartózkodási jogosultsággal nem rendelkezik, Magyarországon való tartózkodása nem jogszerű.

[74] A kiutasítás akadályát jelentő, a Btk. 59. § (4) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti feltételek konjunktívak. Ekörben a vádlotti fellebbezés tartalma szerint hivatkozott b) pontban írt, az emberi jogok védelmével összhangba hozott büntetőjogi előírás megköveteli a

jogszerű tartózkodást és annak hiányában közömbös annak mérlegelése is, hogy a kiutasítással sérülne-e a terhelt családi élet tiszteletben tartásához való joga.

[75] Az ismertté vált körülmények alapján helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a nem magyar állampolgár terhelt Magyarországon tartózkodása nem kívánatos, ezért a Btk. 59. § (1) bekezdés első mondata szerint Magyarország területéről ki kell utasítani. A terheltet a bíróság több bűncselekmény elkövetésében mondta ki bűnösnek, a terhére rótt bűncselekmények jellege, száma, figyelemmel a büntetett előéletére és a felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatti elkövetésre is, kétségkívül alapot ad arra a következtetésre, hogy a vádlottnak az országban tartózkodása nem kívánatos.

[76] Törvényesen rendelkezett az elsőfokú bíróság az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekről, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatáról, a feltételes szabadságra bocsáthatóság kizártságáról, az előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról, a bűnjelek jogi sorsáról és a bűnügyi költségről is.

[77] Ekörben az elsőfokú ítélet [156] bekezdésében a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatára vonatkozó törvényi rendelkezés szorult annyiban helyesbítésre, hogy az helyesen Btk. 37. § (2) bekezdés a) pont. A bűnügyi költség viselése tárgyában az elsőfokú ítélet indokolását a [168] bekezdés utolsó mondatrészében pedig annyiban kellett kiigazítani, hogy mivel a vádlott a magyar nyelvet nem ismeri, így ezen költséget helyesen a Be. 576. § (1) bekezdés b) pontja alapján viseli az állam.

[78] A kifejtettek alapján a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a szükséges részében a Be. 606. § (1) bekezdése szerint megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdésére utalással helyes indokainál fogva helybenhagyta.

[79] A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetését követően letartóztatásban töltött időnek a szabadságvesztésbe történő beszámítására vonatkozó rendelkezés a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

[80] A másodfokú eljárás során a vádlott kirendelt védőjének és a tolmácsnak a díjával, valamint a fordítási díjjal felmerült bűnügyi költségből a kirendelt védő részvételével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezte a vádlottat az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése szerint figyelemmel a Be. 574. § (1) bekezdésében írtakra is, míg a tolmács díjával és a fordítási díjjal keletkezett bűnügyi költséget a Be. 576. § (1) bekezdés b) pontja alapján az állam viseli.

Debrecen, 2025. február 6.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke

Dr. Répássy Árpádné dr. Német Laura s.k.
előadó bíró

Dr. Mocsáry Eszter s.k.
bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 19.B.131/2023/114. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla jelen ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. február 6.

Dr. Gömöri Olivér

